Hahner Péter

A győri csatáról

VISSZHANG - LI. évfolyam 25. szám, 2007. június 22.

Az ÉS legutóbbi számának Páratlan oldalán G. I. azokon gúnyolódik, akik képesek megemlékezni az 1809-es győri csatáról, holott már Petőfi is megírta róla, milyen gyalázatos vereség volt. Olyan ez, mintha a kommunizmus bukásáról értekezőknek a fejére olvasnánk, hogy csak ne fontoskodjanak, hiszen Ady megírta, hogy "Sohse hull le a vörös csillag..." Pedig ugye, milyen nagyot puffant?

Petőfit szeretem és tisztelem, bárkivel kiállok egy "Ki tud többet idézni Petőfitől?" versenyre. Csakhogy ő költő volt. A költők olyan gondolatot is el tudtak fogadtatni a saját művészi eszközeikkel, ami történelmi vagy politikai szempontból csacsiság. Lásd: "Akasszátok föl a királyokat!" Viszont valamennyi történész, aki valaha is utánanézett annak, mi történt 1809-ben, egyöntetűen azt vallja, hogy a győri csata egyáltalán nem volt olyan szégyenletes kudarc, mint amilyennek később feltüntették. Tessék elolvasni, mit írtak erről a legnagyobbak, Horváth Mihálytól Benda Kálmánig! Ez utóbbi is elismeri a magyar nemesek vitézségét, vereségüket a rossz vezetésnek és a korszerűtlen felszerelésnek tulajdonítja (Magyarország története 1709-1848. Bp., 1980, Akadémiai Kiadó. 452. o.). A napóleoni korszakban a francia hadseregek sorra vereséget mértek szinte valamennyi európai nép katonáira, s nem azért, mert ezek gyáva férgek voltak, hanem azért, mert a franciák rendelkeztek a legmodernebb hadszervezettel, a legjobb felszereléssel s a legtöbb tehetséges tábornokkal. Tőlük nem volt szégyen "kikapni". A győri csatában is győzött a jobbik fél, de több francia tiszt elismerte, hogy a magyarok bátran harcoltak. Később azonban az osztrák hadvezetés megpróbálta a magyar nemesség gyávaságával megindokolni a vereséget, majd a következő nemzedék, Kossuthé és Petőfié, amely már a nemesi előjogok ellen harcolt, érthető módon kigúnyolt és kinevetett minden nemesi hagyományt. A baloldali történetírás pedig természetesen az ő interpretációjukat fogadta el, s belesulykolta a köztudatba, hogy a győri csata maga volt a szégyen és gyalázat. Ha most néhányan ezt az értelmezést megkérdőjelezik, nem azzal a sanda szándékkal teszik, hogy visszaállítsák a nemesi előjogokat, hanem egyszerűen azért, mert a dokumentumok alapján a legszentebb baloldali előítéletek is megkérdőjelezhetők.

Csak azért szeretném mindezt hangsúlyozni, mert két év múlva elérkezik a csata kétszáz éves évfordulója. Fiatal történészek egész csapata arra készül, hogy új források feltárásával, mai szemmel, baloldali és nacionalista előítéletektől egyaránt mentesen mutassa be történelmünknek ezt a meglehetősen ismeretlen, feltáratlan korszakát. Meglehetősen bosszantó lenne, ha újra meg újra azzal torkollnák le őket, hogy mit okoskodnak annyit, Petőfi már mindent megírt, amit a győri csatáról tudni kell.

Hahner Péter